

**Verslag van de 228^e vergadering van de Universiteitsraad
d.d. 22 november 2021**

Aanwezig: Van Beek, Breuker, Coelen, De Gucht, Hannani, Van Lelyveld, Leferink op Reinink, Knapp, Kontovas (vanaf agendapunt 7), Van Naerssen, De Roon (Voorzitter), Schlaman, Sloof, Steenvoorden, De Witte, Zandvliet (Griffier), De Zeeuw

Afwezig: Kerr

1. Opening en mededelingen

De voorzitter opent de vergadering om 15.01 uur. Er is bericht van verhindering van Elisabeth Kerr.

2. Verslag vorige vergadering

- Verslag 227^e UR-vergadering 27 september

Er zijn geen vragen of opmerkingen. Het verslag worden ongewijzigd vastgesteld en gepubliceerd op de website.

3. Regeling inschrijving, collegegeld en examengeld 2022-2023

- de regeling inschrijving, collegegeld en examengeld 2022-2023
- advies commissie PS&I

Uit het commissieadvies komen twee aandachtspunten naar voren. Ten eerste de gehanteerde deadline van 15 juni voor het toelatingsverzoek. Dit is nader geregeld in de regeling toelating masteropleidingen. Enkele leden van de Faculteitsraad van Geesteswetenschappen hebben erop gewezen dat deze deadline uitdagingen met zich meebrengt vanwege de zomerperiode. De Raad heeft begrepen dat er momenteel een werkgroep bezig is met onderzoek naar de transparantie en helderheid van de huidige toelatingsprocedure. De inschrijfdeadlines zijn hier onderdeel van. De Raad neemt graag eerst kennis van de resultaten van deze werkgroep alvorens zich over de inschrijfdeadline te buigen. Het tweede aandachtspunt is de digitalisering van de collegekaart. De Raad is positief over het vervangen van een fysieke collegekaart door een digitale versie. Wel vraagt hij aandacht voor eventuele fraudegevoeligheid en de beveiliging van persoonsgegevens. Op zijn verzoek wordt nagevraagd wie hierover hebben geadviseerd.

De Raad wil een positief advies uitbrengen over de regeling en acht het niet nodig deze te bespreken in de overlegvergadering met het College.

4. Aanvullend bestedingsplan kwaliteitsafspraken

- aanvullend bestedingsplan kwaliteitsafspraken
- advies commissie O&O

Er zijn geen bespreekpunten. De Raad volgt het advies van de commissie om in te stemmen met het voorgestelde plan en dit onderwerp af te voeren van de agenda voor de Overlegvergadering.

5. Tarief premaster

- Een voorstel voor het tarief voor het volgen van een premaster
- advies commissie PS&I

De Raad is positief over het voorstel het tarief vast te stellen op € 19 per studiepunten, zowel voor EER- als niet-EER-studenten en zal dat in zijn advies vermelden. Op zijn verzoek wordt nog nagevraagd of dit tarief ook geldt voor contractonderwijs, waar ook wordt betaald per studiepunten. Dit onderwerp zal niet meer aan de orde komen in de Overlegvergadering.

6. Tweede bestuurlijke financiële rapportage 2021

- Tweede BFR
- Advies commissie F&H

De Raad heeft geen punten die hij naar aanleiding van de tweede bestuurlijke financiële rapportage (BFR) 2021 wil bespreken met het College. Wel wil hij meegeven dat hij graag zou zien of faculteiten hebben voldaan aan zijn oproep om de NPO-gelden zoveel mogelijk aan te wenden om vaste aanstellingen te bewerkstelligen. Hij hoopt dat dit alsnog zal blijken uit de derde BFR.

7. Begroting 2022-2025

- Begroting 2022-2025
- advies commissie F&H

De Raad is dankbaar voor de tijdige toezending van dit prettig leesbare en overzichtelijke stuk. Hij is voornemens in te stemmen met de wijzigingen op de hoofdlijnen van de begroting voor het kalenderjaar 2022.

5 Wel wil de Raad gebruikmaken van zijn adviesbevoegdheid. Uit de begroting spreekt optimisme over de (financiële) omstandigheden waarin de universiteit verkeert. De Raad herkent zich niet in dit geschetste beeld en acht het van belang dat in de begroting vanuit een realistisch perspectief meer aandacht wordt geschonken aan de systematische onderfinanciering en de gevolgen daarvan voor de instelling en haar gemeenschap. Daarbij moet in het bijzonder worden gedacht aan de te hoge werkdruk voor het wetenschappelijk personeel. De Raad maakt zich in dit verband dan ook grote zorgen over het afnemende aantal fte academisch personeel in
10 samenhang met het toegenomen aantal studenten, zoals uit de begroting naar voren komt.

De Raad is van mening dat in de begroting onvoldoende is geschetst hoe het College deze problematiek aanpakt. Het College wijst vooral naar Den Haag, maar kijkt onvoldoende kritisch op welke onderdelen het zelf aan zet is om meer structurele financieringsruimte vrij te maken voor het tegengaan van de werkdrukproblematiek. De
15 Raad adviseert het College hiervoor met een plan te komen. Hij doet zelf graag alvast een aantal suggesties om de structurele financiële ruimte te vergroten:

- het verlagen van de omvang van de vernieuwingsmiddelen om structureel geld vrij te spelen voor het tegengaan van de werkdruk;
- 20 • het verschromen van de huisvestingsuitgaven. Uit de benchmark blijkt dat de 12% huisvestingsnorm - hoewel in VSNU-verband afgestemd - aan de hoge kant is. Meer ambitie om deze norm te verlagen is wenselijk;
- de recente ontwikkeling rondom de Humanities Campus cluster Noord biedt een natuurlijk moment om te sturen op ontwikkeling met een kleiner budget;
- 25 • het verminderen van de bureaucratische kwaliteitszorgsystematiek door te starten met een evaluatie van de eigen systematiek;
- sterker sturen op slim en kosteneffectief ingerichte opleidingen en studentenaantallen, en te bezien welke kansen (verregaande) samenwerking met andere universiteiten biedt voor schaalgroottes;
- kritische blik op het opleidingsaanbod, met in het bijzonder het aantal keuzevakken, minoren en specialisaties. In dit verband acht de Raad het ook wenselijk dat het College met faculteiten in gesprek treedt
30 over de noodzaak van de ontwikkeling van nieuwe opleidingen en specialisaties. Denk aan de inzet van kwaliteitsmiddelen op extra specialisaties onder het thema onderwijsdifferentiatie;
- een kritische (externe) review van het centrale beleidsapparaat en de ondersteunende diensten, eventueel door middel van 360 graden-feedback;
- 35 • sturen op een nettoresultaat exclusief GBO en deze GBO aanwenden voor werkdrukverlaging.

Het valt de Raad daarnaast op dat er weinig aandacht in de begroting uitgaat naar valorisatie, hetgeen vorig jaar nog - naast onderwijs en onderzoek - als derde kerntaak van onze universiteit werd gezien. In dit verband vraagt de Raad zich ook af hoe sterker gestuurd kan worden op meer baten uit werk in opdracht van derden en hoe het College zijn eerder gedane toezegging omtrent dit punt invulling zal geven.
40

In algemene zin is de Raad ten slotte van mening dat het zogenoemde planningspessimisme in te veel onderdelen van de begroting een te grote rol speelt. De Raad acht het wenselijk dat zorgvuldig maar met meer optimisme wordt begroot, zodat meer middelen gereserveerd kunnen worden voor extra allocatie naar faculteiten. Nu worden te veel tegenvallers (bij eenheden) gecompenseerd uit het positieve verschil tussen
45 pessimistische begroting en realistisch daadwerkelijk resultaat. Al jaren is namelijk zichtbaar dat met planningspessimisme toekomstige jaren ongeveer een sluitende begroting laten zien en zodra deze jaren zich aandienen voor deze jaren ook zonder planningspessimisme een nagenoeg sluitend resultaat wordt gerealiseerd.

8. Herziening regeling datamanagement

- 50 - Een voorstel voor een herziening van de regeling datamanagement
- Advies commissie O&O

De Raad neemt het advies van de commissie over om een positief advies uit te brengen over de voorgestelde versie en dit onderwerp van de agenda voor de Overlegvergadering af te halen, met de aantekening dat de regeling Werken voor derden naar verwachting eind 2022 wordt bijgewerkt. Hierbij is het belangrijk om te waarborgen dat afspraken omtrent databeheer bij onderzoek met derden goed worden ondergebracht bij de verantwoordelijke onderdelen.
55

9. Resultaten en aanpak Personeelsmonitor Light

- 60 - Uitkomsten Personeelsmonitor Light
- Plan van aanpak + communicatie
- advies commissie PS&I

Het beeld van te hoge werkdruk en sociale onveiligheid baart de Raad grote zorgen. Hij waardeert het daarom dat het College hem vroegtijdig bij dit onderwerp heeft betrokken. De Raad ziet het rapport als een goed
65

ankerpunt om de casuïstiek rondom werkdruk en sociale veiligheid aan te pakken en is positief over de voorgestelde aanpak hiervan. Hij wil graag de volgende punten met het College bespreken.

5 Ten eerste wil de Raad opnieuw het belang onderstrepen van nazorg in geval van incidenten van sociale onveiligheid. Hij is blij dat er in 2022 een project zal starten waarbij er aandacht is voor een protocol nazorg. Een belangrijk aandachtspunt hierbij is dat dergelijke incidenten vertrouwelijke informatie betreffen, waardoor het zaak is dat het opstellen van dit protocol bij bijvoorbeeld een vertrouwenspersoon wordt neergelegd.

10 In het verlengde hiervan is de Raad verheugd dat er spoedig een campagne met bijbehorende toolkit ter bevordering van het voeren van open gesprekken gelanceerd zal worden. Hij hoopt dat dit bijdraagt aan de ontwikkeling van meer transparantie en een aanspreekcultuur, zodat de sociale veiligheid toeneemt.

15 Ten derde vindt de Raad het van belang dat er in de toekomstige reguliere personeelsmonitor meerdere medewerkerscategorieën worden meegenomen in de resultaten. Zo kan bijvoorbeeld vergeleken worden wat de mening is van specifieke categorieën medewerkers over thuiswerken.

20 Ten vierde merkt de Raad op dat het College in een brief aan de decanen en directeuren schrijft dat zij de resultaten kunnen gebruiken voor de besluitvorming over de wijze waarop binnen de eenheid het werken (thuis/hybride/fysiek) wordt ingericht. Dit baart hem zorgen, omdat deze personeelsmonitor uitsluitend de afgelopen 12 maanden bestrijkt – een periode die gekenmerkt wordt door een uitzonderlijke crisissituatie. Dit is geen solide basis voor nieuw beleid over thuiswerken en huisvesting. De Raad ziet dit daarom graag gerectificeerd.

25 De Raad wordt ten slotte graag betrokken bij de voorbereidingen voor de volgende personeelsmonitor.

10. Model Onderwijs- en Examenregeling 2022-2023

- Model-OER'en 2022-2023 (Ba en Ma)
- Advies commissie O&O

30 De Raad ziet graag enkele wijzigingen in artikel 4.1.8 betreffende het herkansen van voldoende alvorens hij kan instemmen met de Model-OER 2022-2023. Dit artikel resulteert uit het programma harmonisatie onderwijs-logistiek en bepaalt dat een student eenmaal tijdens een bachelor- en masteropleiding een schriftelijk of digitaal tentamen dat met goed gevolg is afgelegd, opnieuw mag afleggen in het betreffende jaar van tentaminering.

35 Ten eerste kan een meerderheid van de Raad zich niet meer vinden in het uitgangspunt van één herkansing van een voldoende behaald resultaat gedurende de bacheloropleiding en één herkansing van een voldoende behaald resultaat gedurende de masteropleiding voor de gehele universiteit. Hoewel hij zich realiseert dat dit compromis de uitkomst is van uitvoerige deliberatie, moeten faculteiten in zijn ogen de mogelijkheid hebben om zelf te kiezen of een student een-, twee- of driemaal een voldoende mag herkansen. Enige uniformiteit acht de Raad wenselijk, mede met het oog op het gelijkheidsbeginsel, maar enige ruimte voor maatwerk binnen faculteiten ook. Waar het herkansen van meerdere voldoende bij de ene faculteit zal leiden tot een onaanvaardbare werkdruk, kan een andere faculteit het als een kleine moeite beschouwen om veelal excellente studenten de mogelijkheid te bieden alles in het werk te stellen om een (summa) cum laude te behalen.

45 Het tweede punt betreft het feit dat mondelinge tentamens en praktische oefeningen van deze bepaling zijn uitgesloten. Onder praktische oefeningen vallen volgens de terminologie van de OER onder andere practica, stages, scripties, maar ook papers, zo heeft de Raad begrepen. Een meerderheid is echter van mening dat het ook mogelijk moet zijn om papers te herkansen die met een voldoende zijn beoordeeld. Het behalen van de leerdoelen van bepaalde vakken, met name in de masterfase, wordt vaak alleen middels een paper getoetst. Door papers niet op te nemen in de herkansingsregeling wordt een substantieel aantal vakken hiervan uitgesloten. Dat vindt een meerderheid onwenselijk. Daarbij wordt opgemerkt dat een definitie van het begrip 'paper' nodig is.

55 De Raad kan zich wel vinden in de nieuwe bepaling dat minoren, onderdelen daarvan en tentamens die bij andere onderwijsinstellingen zijn afgenomen niet onder deze herkansingsregeling zullen vallen. Hier is voor gekozen om de uniformiteit tussen de verschillende minoren te behouden. Bij verscheidene LDE-minoren waarvan niet Leiden, maar een andere universiteit de penvoerder is, geldt deze herkansingsregeling niet en is het ook niet mogelijk om deze in te voeren, daar deze gebaseerd zijn op een (model-)OER van een andere universiteit. Ook kan de Raad zich erin vinden dat de voldoende herkanst moet worden binnen hetzelfde studiejaar t.b.v. de uitvoerbaarheid.

60 Tot slot is het protocol Surveillance op afstand, waar in artikel 4.1.2 naar wordt verwezen, een punt van aandacht voor de Raad. Dit protocol is nog niet opgesteld en het voelt daardoor ongemakkelijk om dit artikel dan nu goed te keuren. De Raad heeft echter begrepen dat een voetnoot wordt toegevoegd met de strekking dat

teruggevallen zal worden op de huidige procedure, mocht het protocol niet op tijd klaar zijn. Dit stemt hem tevreden.

11. Strategisch Plan 2022-2027

- 5 - Strategisch Plan 2022-2027
- Advies commissie Ad hoc Strategisch Plan

10 In september en oktober heeft de Raad op verschillende momenten feedback geleverd op respectievelijk de houtskoolschets en de conceptversie van het strategisch plan. De kern van de feedback bestond grotendeels uit zorgen over het spanningsveld tussen de huidige tekortschietende financiering, de te hoge werkdruk en de nieuw uit te voeren ambities. De Raad is blij dat er naar aanleiding van de besprekingen in de huidige versie een realistischer beeld van de huidige context wordt geschetst. Daarnaast heeft de Raad in eerdere stadia uitvoerig gesproken over de verschillende ambities en daar suggesties voor gedaan.

15 Alvorens zijn instemming te kunnen verlenen aan de huidige versie van het Strategisch Plan, ziet de Raad graag nog de volgende wijzigingen verwerkt:

20 1) Ambitie 1 is gericht op het creëren van ruimte. Ten eerste mist de Raad hier de koppeling met de in de inleiding geconstateerde achterblijvende financiering van het hoger onderwijs. Hij is van mening dat ambitie 1 op dit vlak meer daadkracht kan uitstralen door te benoemen dat vanwege deze situatie een plan van aanpak nodig is om meer ruimte te creëren en de werkdruk aan te pakken. Ten tweede, waar het streven om universiteitsbrede thema's slimmer in te richten op zichzelf gewaardeerd wordt, wil de Raad een kanttekening plaatsen bij de mate waarin centraal 'gestuurd' wordt. Wat hier nadrukkelijk niet bij hoort is dat van bovenaf gestuurd wordt op de inhoud van onderwijs en onderzoek, dat is voorbehouden aan de onderzoekers en docenten zelf.

25 2) Een terugkerend thema in het plan is meer aandacht voor interdisciplinariteit, zowel in onderzoek als onderwijs. De Raad is verzekerd dat dit nadrukkelijk niet betekent dat fundamenteel of ongebonden onderzoek verdwijnt of minder gewaardeerd wordt, zoals ook benoemd in ambitie 2. Wat de Raad betreft kan sterker benadrukt worden dat het behoud en de ontwikkeling van disciplinair onderzoek en onderwijs van belang zijn voor de (concurrentie)positie van de universiteit. Daarvoor is ook een goede balans tussen disciplinaire en interdisciplinaire staf nodig. Zonder een gedegen basis is sterke interdisciplinaire ontwikkeling niet mogelijk.

35 3) Ambitie 3 omschrijft een beweging naar (meer) blended onderwijs en flexibiliteit. De Raad erkent dat blended onderwijs van meerwaarde kan zijn en de onderwijskwaliteit ten goede kan komen, al is de specifieke vorm sterk afhankelijk van de cursus. De Raad onderschrijft dat fysieke ontmoeting als kern van het onderwijs geldt en was blij te horen dat hybride werkvormen (onderwijs op campus en online tegelijkertijd) gezien worden als noodoplossing, niet als de toekomst van het onderwijs. Met het oog op (deels) thuiswerken is het van belang goed te kijken naar mogelijkheden die online oplossingen bieden, maar de Raad wil wijzen op de complicaties die bij hybride werken komen kijken. Die complicaties moeten eerst goed onderzocht worden. Omdat het hier 40 blijkt het overleg niet gaat om een strategische ambitie maar een mogelijke uitvoering, wil de Raad oproepen tot het vermijden van verwijzingen naar hybride werken om verwarring te voorkomen.

45 4) In ambitie 4 wordt een nieuwe leiderschapscultuur voorgesteld, waarin ook sociale veiligheid een belangrijke rol speelt. De Raad is blij dat hier expliciet aandacht voor is in het strategisch plan. Hij zou wel graag zien dat de verantwoordelijkheid van de werkgever hier sterker benadrukt wordt en sociale veiligheid geen kwestie van alleen het persoonlijk leiderschap van individuele medewerkers lijkt. De werkgever draagt immers de visie op sociale veiligheid en leiderschap uit en is daarmee eindverantwoordelijk. De kop 'Versterken van leiderschap' wekt bovendien de indruk dat bestuursposities worden geïntensiveerd, terwijl dat volgens de Raad haaks staat op het verbeteren van de sociale veiligheid. Hij ziet dit graag gewijzigd.

50 5) Deze universiteit kent veel medewerkers met tijdelijke contracten, waar de Raad meermaals aandacht voor heeft gevraagd. Hij is positief gestemd over de aandacht hiervoor in ambitie 6. Toch dringt hij aan op een meer concrete ambitie, waarin duidelijk naar voren komt dat het gaat om tijdelijke contracten van lange duur en met aandacht voor ontwikkeling binnen de aanstelling. De Raad wil het College vragen met een maximum percentage te stellen als concrete streefambitie voor het aantal tijdelijke contracten binnen de organisatie. Hij denkt zelf aan 55 18%, maar wil dit nader onderzoeken.

60 6) De aandacht voor talentontwikkeling wordt gewaardeerd door de Raad. Een groep waar in ambitie 6 onterecht minder aandacht voor is zijn de promovendi. De Raad zou daarom graag zien dat de BKO-deelcertificaten voor promovendi ook genoemd worden in actielijn 4.

65 7) Het strategisch plan bevat veel aanknopingspunten voor meer persoonlijke ontwikkelingsmogelijkheden voor studenten. De Raad is hier positief over, maar heeft hierop drie aanvullingen die hij graag terug wil zien in het strategisch plan. Ten eerste wil hij benadrukken dat studenten ook uitgedaagd mogen worden zelf regie over hun studietijd te nemen. De Raad acht het van belang dat studenten zich ontplooiën tot zelfstandige leden van de

academische gemeenschap die verantwoordelijk zijn voor hun eigen ontwikkeling en daarin keuzes (durven) maken. Ten tweede is de Raad van mening dat studenten nog beter voorgelicht kunnen worden over de mogelijkheden die al binnen bereik liggen, zoals buitenlandverblijf, besturen of (maatschappelijke) stages. Ten derde vindt de Raad dat de universiteit de ontwikkeling van actieve studenten buiten de curricula, zoals in de
5 verschillende studentbesturen die Leiden rijk is, beter kan faciliteren, onder andere door daar voldoende financiële ondersteuning tegenover te zetten. Deze elementen zorgen voor een rijker studieverloop en sluiten aan bij de 'future-proof' student.

8) De Raad is blij te horen dat de tekstuele suggesties van de ad-hoccommissie zullen worden meegenomen.

Het strategisch plan biedt uiteraard slechts een algemeen beeld van de richting die de universiteit in gaat. De
10 meerwaarde ervan zal pas blijken bij de concrete vertaalslag naar de uitvoeringsagenda(s) en de bestuursafspraken. Bovendien is de Raad van mening dat er vervolgens ook een sterke koppeling met de P&C-
15 cyclus gemaakt moet worden, wil deze vertaalslag en de monitoring daarvan zijn vruchten afwerpen. De Raad zal in dit vervolproces kritisch meekijken, vooral ook waar het aankomt op de gemaakte kanttekeningen. Verder kijkt de Raad uit naar de dynamische (web-)versie van het strategisch plan, waarin meer concrete voorbeelden en uitwerkingen van de verschillende ambities terugkomen.

De Raad ontvangt voorafgaand aan de Overlegvergadering nog een aangepaste versie van het strategisch plan.

12. Universiteit in tijden van Corona

In het overleg van de fractievoorzitters met het College van Bestuur op woensdagochtend zijn corona-
toegangsbewijzen in het hoger onderwijs naar voren gekomen. Meningingen hierover binnen de Raad worden
25 uitgewisseld. Een raadslid brengt een mail ter sprake van een student over het beleid ten aanzien van reizen naar landen met een oranje kleurcode. Naar verluidt laten andere universiteiten dit wel toe. De voorzitter stelt voor om dit onderwerp aan te kaarten in het volgende woensdagochtendoverleg.

Naar aanleiding van berichtgeving in de media over de classroom scanners heeft de Raad een e-mail met uitleg
ontvangen van het College. Een raadslid heeft begrepen dat die mogelijk onjuiste informatie bevat; wellicht
30 waren er via enkele camera's gegevens breed toegankelijk. De Raad wil graag weten hoe het College een dergelijke gang van zaken in de toekomst voorkomt. Hij heeft in het najaar van 2020 in de versnelde procedure advies uitgebracht over de geautomatiseerde bezoekersregistratie en daarbij het belang van privacy benadrukt; daar lijkt onvoldoende aandacht voor te zijn geweest. Ook is er verbolgenheid over het feit dat hier niet goed over gecommuniceerd is. Er is behoefte aan een bijeenkomst waarin de gang van zaken wordt toegelicht, waarbij ook de functionaris gegevensbescherming wordt uitgenodigd.

13. Ingekomen en verzonden stukken

- De CvB-conclusies van 7 september t/m 26 oktober 2021

Vragen van ONS naar aanleiding hiervan zijn reeds schriftelijk beantwoord.

14. Rondvragen

Er is een rondvraag ontvangen van DSP, FNV, ONS, PhDoc over de reactie van het CvB op de eisen van Casual
40 Leiden. Deze zal worden beantwoord in de Overlegvergadering van 6 december.

15. Sluiting

De voorzitter sluit de vergadering om 18.12 uur.